

6. Стахова Л. Л. Розвиток професійної компетентності учителя-логопеда закладу дошкільної освіти як умова ефективної організації корекційно-розвивального процесу. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*. 2018. Випуск № 10. URL: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/stahova-ll-rozvitok-profesijnoi-kompetentnosti-uchitelja-logopeda.html>.
7. Федорович Л. О. Концептуальні засади підготовки логопеда до роботи з дітьми раннього віку у вищих навчальних закладах в умовах інтеграції в Європейський освітній простір. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*. 2012. Вип. 21. С. 286-290. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_019_2012_21_74.
8. Черніченко Л. А. Методологічні засади підготовки майбутніх логопедів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивної дошкільної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2018. Вип. 1(92). С. 144-149.

Melnychuk I. M.

SCIENTIFIC APPROACHES IN TRAINING FUTURE SPEECH THERAPISTS

The article deals with the expediency of using scientific approaches in professional training future speech therapists. The various aspects of a child's speech disorders (physiological, psychological and pedagogical, social) that actualize the problem of deep analysis of various scientific approaches to vocational training future speech therapists have been defined. The emphasis has been placed on the importance of using competence approach in the education of future specialists in correctional pedagogy – the speech therapists. A competitive speech therapist should detect and diagnose disorders in the early stages of the child's psychophysical development to realize the program of special study, correction of speech and rehabilitation of such children. It has been established that taking into account scientific principles of medicine, psychology, pedagogy, physical rehabilitation in training future speech therapists provides a realization of complex approach on the basis of interdisciplinary integration. The significance of personally oriented approach in vocational training future speech therapists, which gives the opportunity to specialists to organize differentiated education of children with speech disorders, such as children's speech disorders have different etymology and genesis, has been argued. The basis of praxeological approach is acquainting students with the methodological and practical basics of speech therapy. It has been emphasized the importance of using systemic scientific approach, such as subjects of the system of inclusive education, educational-correction and rehabilitation process is not just children with speech disorders, but also their parents, pediatricians, teachers, psychologists and leading experts in this field – speech therapists. It has been generalized that the systemic approach has to ensure the preparation of future speech therapists to the creation of coherent special educational space, under conditions of which the correction of speech disorders of children by highly qualified specialists will take place.

Key words: speech therapists, vocational training, scientific approaches, competence, personally oriented, complex, praxeological, systemic.

Дата надходження статті: «27» квітня 2019 р.

УДК 371.315:614.8

Шмалей С. В.*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕВНОЇ ОСВІТИ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Розвиток морської освіти детермінується перетвореннями в галузі професійної компетентності відповідно до міжнародних конвенцій. Реалізація системи неперевної морської освіти базується на єдності принципів: включення вищої морської освіти у світову освітню систему; створення гнучких освітніх структур для підготовки морських фахівців різної кваліфікації; свобода освітнього й професійного самовизначення; домінування

*© Шмалей С. В.

нормативно-правових та економічних методів регулювання вищої морської освіти; визнання морської освіти складовою частиною національної безпеки; створення альтернативних освітніх структур; розширення переліку спеціальностей, оновлення навчальних курсів, отримання другої освіти за всіма рівнями, обов'язковість тренажерної підготовки. Інноваційне тренажерне навчання поєднує імітацію динаміки навігаційної ситуації, зміну параметрів процесу та часової шкали, моделювання надзвичайних ситуацій, багаторазове повторення вправ, повний контроль за процесом навчання. Тренажерна підготовка інтенсифікує навчальний процес, забезпечує розробку спеціалізованих моделей прогнозування та наукових досліджень у галузі геоecологічного моніторингу. Тренажери використовуються як лабораторні комплекси при вивченні спеціальних дисциплін, засіб контролю знань на всіх етапах оцінювання рівня підготовки та атестації випускників.

Виокремлюють перспективні інноваційні вектори морської освіти: формування предметно-орієнтованих професійно-інформаційних систем; оволодіння сучасними технологіями комунікацій, упровадження дистанційної освіти. Для впровадження особистісно-орієнтованих траєкторій розвитку професіоналізму створюють спеціалізовані центри післядипломної освіти. У соціальних мережах формуються професійні групи спілкування фахівців морської галузі на форумах та дискусійних платформах. У контексті підвищення професіоналізму пропонуються комплекси ділових та імітаційних ігор, промислові прикладні програми. Упровадження технологій інноваційного навчання в морській освіті забезпечує формування вмінь фахівців перетворювати та прогнозувати стан якості та безпеки морської галузі.

Ключові слова: морська освіта, інноваційні підходи, тренажерна підготовка, безпечне судноплавство, соціальні комунікації, міжнародна інтеграція.

Розвиток сучасної морської галузі, зміни технічного стану, принципів та характеру експлуатації транспортних та логістичних складових, розвиток ринкових відносин, зростання вимог до реалізації безпечного морського судноплавства та захист екології довкілля детермінують зміст і напрями системи морської освіти взагалі та неперервної зокрема [3; 4; 7; 13].

Проблеми оптимізації підготовки фахівців морської галузі досліджуються в контексті професійної готовності, фахової та професійної компетентності з метою формування спеціалістів, які поєднують досконалість експлуатації інженерно-технічних засобів та чіткість проектування стабільних режимів виробничої діяльності, профілактики ризикових та екстремальних ситуацій, уникнення негативних психоемоційних станів та соціально-комунікативних конфліктів, здатність інтегруватися в міжнародну професійну спільноту [14; 15]. Ці завдання можливо реалізувати шляхом оновлення змістовних та технологічних складових навчально-виховного процесу, актуалізації сучасних технічних, технологічних, методичних засобів, упровадження особистісно-орієнтованих траєкторій самоосвіти та самовдосконалення фахівців морської галузі [3; 8; 9; 12].

Мета статті – аналіз інноваційних підходів у системі неперервної морської освіти.

Реалізація системи неперервної морської освіти ґрунтується на єдності таких принципів: включення вищої морської освіти у світову освітню систему; легітимізація вітчизняних освітніх документів у країнах-членах ІМО; створення гнучких освітніх закладів морської галузі, які передбачають широкий діапазон освітнього та професійного самовизначення; домінування нормативно-правових та економічних методів регулювання в державному управлінні морською вищою освітою; визнання морської освіти як складової частини національної безпеки держави; створення альтернативних освітніх структур у морських навчальних закладах; оновлення, модернізація, розширення переліку спеціальностей морської галузі, упровадження нових курсів, доступність другої освіти за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями; єдність професійної, гуманітарної, соціально-комунікативної, інформаційно-

технологічної підготовки фахівців морської галузі; упровадження інноваційних освітніх технологій, формування в майбутніх фахівців умінь перетворювати, прогнозувати та стабілізувати кризові чинники професійної діяльності [2; 5; 12].

Еволюція морської освіти суттєво перетворює зміст і спрямованість професійної компетентності фахівця, що зумовлено прийняттям та реалізацією редакції Кодексу Міжнародної конвенції про підготовку та дипломування моряків та несення вахти (Конвенція STCW/95). Зазначена редакція Конвенції радикально посилює вимоги до рівня компетентності фахівців морської галузі та системи моніторингу, контролю та прогнозування як самої компетентності, так і впливу чинників ризику професійної діяльності.

Виокремлюють головні вимоги до системи сучасної освіти та підвищення кваліфікації фахівців морської галузі: навчання і підвищення кваліфікації, визначальні вектори управління людськими ресурсами; детермінованість неперервної освіти; реалізація децентралізації в структурі освіти й професійної підготовки; обов'язковість контролю якості роботи та системної переатестації фахівців [5, с. 430].

Доведено, що в галузі конкурентоспроможними є фахівці, які володіють сутнісними професійними компетенціями, інформаційними технологіями, методами імітаційного моделювання, ефективними соціально-комунікативними навичками.

Відзначають, що розвиток професіоналізму ґрунтується на процесуальних засадах, характеризується особистісно-професійною орієнтацією, вимагає самоактуалізації та самопроєктування, виходячи із принципів особистісної орієнтації, варіативності, адекватності та реалістичності. У зазначених педагогічних координатах важливим є забезпечення відповідності мети та засобів навчання, дискретно неперервного оновлення ресурсів та певного наукового передбачення [1].

З'ясовано, що розвиток професіоналізму морських фахівців реалізується через технології саморозвитку, зміст навчання є особистісно орієнтованим, самовизначення базується на внутрішньому й зовнішньому управлінні, тобто на самоменеджменті [4].

У педагогічній системі сучасної морської освіти визначальним завданням вважається реалізація функцій планування, організацій, контролю та координації, які досягаються за умов залучення консультантів, координаторів, викладачів вищої кваліфікації, фахівців та управлінців топрівня. Саморозвиток професіоналізму стимулюється мотивацією, яка пов'язана з перспективами кар'єрного росту. Отже, доцільно планувати кар'єрне зростання фахівця морської галузі, розробити особистісно орієнтовану траєкторію розвитку професіоналізму, обґрунтувати програму та план навчання в режимі саморозвитку, графік виконання цієї програми, критерії оцінки успішності на кожному етапі, залучення консультантів та засобів підвищення кваліфікації [11; 13].

Аналіз літературних джерел свідчить, що реалізація траєкторії інноваційного розвитку професіоналізму морських фахівців досягається комплексним використанням сучасних ресурсів: інформаційних технологій, інтернет-ресурсів, центрів дистанційної освіти. Для впровадження особистісно орієнтованих траєкторій розвитку професіоналізму активно створюються спеціалізовані центри подовженої освіти, інформаційні та техніко-технологічні ресурси за напрямками діяльності та рівнями кваліфікаційних вимог, вибудовують технологію саморозвитку професіоналізму, які цілеспрямовані на формування системного мислення та аналітичних компетенцій. Особливу увагу в спеціалізованих центрах приділяють якості професійної діяльності консультантів, координаторів, викладачів та фахівців вищої кваліфікації, які зобов'язані надати допомогу фахівцеві морської галузі, визначити мету, вимоги, темп, режим, проєкт, самоменеджмент розвитку професіоналізму [12].

У наукових джерелах визначені певні форми створення професійно-діяльнісного середовища спілкування фахівців морської галузі на форумах, групах, дискусійних платформах у соціальних мережах. Існують методичні розробки для фахівців морської

галузі щодо організації роботи по саморозвитку й самоменеджменту, технологіям вивчення дисциплін і системному аналізу. Пропонуються комплекси ділових та імітаційних ігор у контексті підвищення професіоналізму [5].

Під час підготовки фахівців морської галузі виявлені певні труднощі у зв'язку з актуальними вимогами до матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, який реалізують у спеціальних лабораторіях з використанням складних інженерних, інформаційних, телекомунікаційних заходів. Спеціальне технічне обладнання (пошукові прилади, детектори поля, нелінійні локатори, сканери, програмно-апаратні комплекси) є складовою методичного забезпечення циклових дисциплін, що вимагає спеціалізованого ліцензійного програмного забезпечення, та залучення до навчальної комп'ютерної мережі закладу. Отже, формування загальнопрофесійних компетенцій фахівців морської галузі можливо забезпечити шляхом створення віртуальних навчальних лабораторій. Поступово впроваджується навчання в системах віртуальної реальності, що якісно змінює сприйняття інформації фахівцями морської галузі. Створення віртуальної лабораторії фахівців морської галузі інтегрує як віртуальні прилади, так і віртуальні навчальні комплекси технічних об'єктів, промислові прикладні програми, системи імітаційного та математичного моделювання. Відзначають, що можливості сучасних навчальних імітаційних комп'ютерних моделей відтворювати ілюзію реальної роботи з приладами. Пропонується використовувати віртуальні лабораторії в навчальному практикумі, курсовому й дипломному проектуванні, навчально-дослідницькій роботі студентів [6].

Ураховуючи типологію моделей виокремлення знань, автори розробки віртуальних лабораторій класифікують їх на три типи: процедурні, декларативні та гібридні. Зазначають, що навчальні та промислові пакети прикладних програм є підґрунтям віртуальних лабораторій процедурного типу [8].

Автори багатьох наукових досліджень наголошують, що головною метою підвищення якості підготовки фахівців морської галузі є забезпечення формування навичок безпечного судноплавства. Унаслідок впливу людського фактору відбувається 80% аварій у морській галузі. Одною з головних причин високої аварійності в морській галузі вважають помилки в управлінні транспортними засобами та дії екіпажів.

Згідно з вимогами Конвенції STCW/95 визначено порядок підготовки з використанням різноманітних тренажерних комплексів як в системі вищої морської освіти, так і в процесі підготовки й підвищення кваліфікації фахівців морської галузі. Доведено необхідність інтенсивної практичної діяльності з радіолокаційними станціями та засобами автоматизованої радіолокації з використанням тренажерних комплексів. Доведено, що тренажерна підготовка гарантує імітацію динаміки навігаційних характеристик, їхнє ускладнення та комплексність, трансформації координат та параметрів часу, моделювання аварійних ситуацій, відтворень та повторення стандартних вправ, процедур, протоколів та системного контролю за процесом і результатами навчання. Інноваційне тренажерне навчання проводиться в англійськомовному середовищі, що підвищує соціально-комунікативний, професійний рівні фахівця, сприяє його інтернаціоналізації та підвищує конкурентоспроможність. Інноваційне навчання на тренажерних комплексах забезпечує виконання організаційно-методичних, педагогічних та інженерно-психологічних вимог. У системі тренажерних центрів навчання та сертифікацій фахівців морської галузі комплексно вирішуються завдання інноваційного навчання, наукових досліджень та галузевої безпеки й безпеки праці [2].

Морська освіта характеризується створенням нових освітніх, культурних, науково-технічних стандартів, які забезпечують інтеграцію фахівців у міжнародні галузеві установи, підприємства, дослідницькі центри. Морська освіта спрямовується на розробку та впровадження якісних умов отримання кваліфікації, підготовка фахівця до дій у кризових екотехнічних та психологічних ситуаціях, обов'язкове формування

толерантності, кроскультурності, моральності, релігійної терпимості та глобалізованої свідомості [1].

Інноваційні освітні технології сучасної морської освіти характеризується технологізацією навчально-наукової роботи; активізацією соціальної та інформаційною складовою, тотальною комп'ютеризацією, мережевістю комунікацій, узаємопроникненням науково-дослідних та навчальних програм; зростанням міжнародного, національного рейтингу науки, освіти, технологій, стратегічним спрямування професійної діяльності фахівців галузі на профілактику та ліквідацію чинників катастроф, аварій та дестабілізацій. Виокремлюють такі перспективні інноваційні вектори морської освіти: формування предметоорієнтованих професійно-інформаційних систем; оволодіння різноманітними технологіями сучасних комунікацій, упровадження дистанційної освіти. Треба відзначити що інноваційні технології відзначаються суб'єкт-суб'єктивним, діалогічним, демократичним та рефлексивним типом узаємовідносин, домінування групових та колективних форм організації з провадження проблемних, пошукових, евристичних та науково-дослідницьких методів, стимулювання пошуково-мисленевої проєктивної діяльності [10].

Ознакою інноваційних підходів вважається інтерактивне навчання, яке реалізується при динамічній активній взаємодії учнів, мотивує потребу особистісного та професійного вдосконалення, гарантує стан безпеки та комфорту в процесі співпраці.

Особлива увага в системі підготовки та підвищення фахівців морської галузі приділяється соціально-комунікативній культурі спеціалістів, які інтернаціонально мобільні на міжнародному ринку праці. Формування соціально-комунікативної компетентності детерміновано метою керування членами екіпажу на засадах взаємоповаги, моральних цінностей, безпечності взаємодії та в контексті кроскультурної та соціально-економічної інтеграції в англослов'янському середовищі. Констатують, що соціально-комунікативна компетентність формується й розвивається в умовах сучасної багатоваріантної, мінливої, плюральної соціокультурної дійсності. Таким чином, фахівцям морської галузі пропонується формувати пошукові орієнтації, креативні підходи, імовірнісне мислення, діалогічність у міжособистісних стосунках, дискурсивні особливості професійних знань [11].

Виокремлено певні методологічні напрями формування соціально-комунікативної культури в координатах діяльнісного, компетентнісного та контекстного навчання. Отже, зазначена інтеграція створює умови для проєктування соціально-психологічного та сутнісно-предметного змісту діяльності спеціалістів морської галузі.

Таким чином, оновлення науково-обґрунтованої системи морської освіти є нагальною потребою міжнародної співпраці та педагогічної практики. Упровадження технологій інноваційного навчання в морській освіті забезпечує формування вмінь фахівців перетворювати та прогнозувати стан якості та безпеки морської галузі. У світовому та вітчизняному освітньому просторі створюються система підготовки фахівців морської галузі, яка цілісно, послідовно обґрунтовує змістовні особливості сучасних освітньо-професійних програм та освітньо-кваліфікаційних характеристик для різнопрофільних спеціалістів, упровадження технологій інтерактивних, комбінованих, самостійних, дистанційних форм навчання, формує гнучкі адаптивні психофізіологічні навички професійної та особистісної культури. Пошук найбільш ефективних умов для успішного функціонування вищезгаданої системи є перспективним для подальших наукових розвідок.

Література:

1. Буркова Л. Гіпотетична побудова моделі адаптивної експертної системи освітніх інновацій. *Рідна школа*. 2003. № 9. С. 26–28.
2. Волошинов С. А. Удосконалення практичної підготовки морських фахівців засобами навчально-тренажерного комплексу. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2018. № 60. Т. 2. С. 23–27.

3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2004. 218 с.
4. Євтух М. Б., Волошук І. С. Забезпечення якості вищої освіти важлива умов інноваційного розвитку держави і суспільства. *Педагогіка і психологія*. 2008. № 1. С. 70–74.
5. Карасев В. В. (2015). Проблемы совершенствования морского образования. *Современные исследования социальных проблем*. 2015. № 6(50). С. 429–440.
6. Кузьменко В. В., Рябуха І. М. Особливості використання навчально-тренажерного комплексу у підготовці майбутніх моряків. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: збірник наукових праць. Вінниця: ВДПУ імені М. К. Коцюбинського. 2018. В. 50. С. 304-308.
7. Ляшкевич А. І. Організація морської освіти на півдні України в ХІХ-початку ХХІ століття: монографія. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». 2018. 478 с.
8. Падалка О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології. Київ, 2005. 252 с.
9. Тимофеева О. Я. Історія морської освіти в Україні та сучасні наукові підходи до формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх судноводіїв. *Педагогічні науки. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2015. В. 5. С. 242-252.
10. Філософські абрисы сучасної освіти: монографія / авт. кол. І. Предборська, Г. Вишинська, В. Гайденок, Г. Гамрецька та ін.; за заг. ред. І. Предборської. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 226 с.
11. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Ужгород, 2007. 362 с.
12. Шмалей С. В. Організаційно-педагогічні напрями модернізації морської освіти (кінець ХХ століття) *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: науковий журнал. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. № 7(81). С. 262–273.
13. Шмалей С. В. Сучасні тенденції практико орієнтовної підготовки майбутніх фахівців морської галузі. *Педагогічний альманах*: збірник наукових праць. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». 2018. Випуск 39. С. 85–90.
14. Bell J., Holroyd J. Review of human reliability assessment methods. Health and Safety Laboratory. United Kingdom, 2009. 370 p.
15. Fisher D., Muirhead P. Practical teaching skills of maritime instructors. Malmo: WMU Publications. P. 13.

Shmalyey S. V.

INNOVATIVE APPROACHES IN THE SYSTEM OF CONTINUOUS EDUCATION OF MARINE SPECIALIST

The development of maritime education is determined by transformations in the content of professional competence in accordance with an international convention. The implementation of the marine education system is based on the unity of principles: the inclusion of higher marine education in the global educational system; the creation of flexible educational structures for the training of marine specialists of various qualifications; recognition of maritime education as an essential component of national security; creation of alternative educational structures; expanding the list of specialties, updating training courses, the possibility of a second higher education at all levels; mandatory training. The simulator training technology combines imitation of the dynamics of the navigational situation, changing process parameters and the time scale, creating emergency situations, repeated repetition of exercises, full control over the learning process. Training preparation intensifies the educational process, provides the development of specialized forecasting models and scientific research in the field of geoecological monitoring. Simulators are used as laboratory complexes in the study of special disciplines, as a means of controlling knowledge at all stages of assessing the level of training and certification of graduates.

Distinguish perspective innovative vectors of marine education: formation of subject-oriented, vocational-information systems; mastering of modern technologies of modern communications, introduction of distance education. Specialized centers of postgraduate education are created for the implementation of personal-oriented trajectories of professionalism. In social networks of the Internet environment professional groups of communication of experts of the maritime industry are

formed in forums and discussion platforms. In the context of professionalism, complexes of business and imitation games, industrial applications are offered.

Key words: maritime education, innovative approaches, simulation training, safe navigation, social communications, international integration.

Дата надходження статті: «25» квітня 2019 р.

УДК 378.091.26:811.111

Грицик Н. В.*

МОНІТОРИНГ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Статтю присвячено теоретичному обґрунтуванню необхідності моніторингу іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у закладах вищої освіти України. У зв'язку з тим, що якісна підготовка майбутнього вчителя набуває першорядного значення в умовах інтеграції України до європейської й світової спільноти, невід'ємним компонентом професійної підготовки є оволодіння професійно орієнтованим іншомовним спілкуванням. Актуальність дослідження проблеми моніторингу іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у закладах вищої освіти України обумовлена нагальною потребою в покращенні якості професійної підготовки майбутніх фахівців та кардинальними змінами, що відбуваються в суспільстві. Досягнення цих цілей на сьогодні неможливе без інформатизації освіти, що впливає на цілі, зміст, методи, засоби, організаційні форми навчання, а також вимагає принципової модернізації інструментарію для контролю та оцінювання якості володіння ІМ майбутніми педагогами. Теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури дозволив установити, що питання створення та організації системи моніторингу іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у ЗВО не було предметом вивчення науковців і потребує подальшого дослідження. У статті розглянуто проблему використання інноваційних технологій контролю й оцінювання знань з іноземної мови в майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у закладах вищої освіти України. Упровадження інноваційних технологій у навчальний процес у закладах вищої освіти України є ознакою сучасного освітнього процесу. Автор статті окреслив перспективу подальших досліджень, а саме: в аналізі новітніх досягнень світової педагогіки щодо впровадження інноваційних засобів контролю процесу та результату навчання, форм і ролі електронного оцінювання в процесі іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей у закладах вищої освіти України.

Ключові слова: іноземна мова, моніторинг, іншомовна підготовка, професійно орієнтоване іншомовне спілкування, учителі нефілологічних спеціальностей, заклади вищої освіти України, моніторинг іншомовної підготовки майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей.

У процесі розбудови сучасного демократичного суспільства помітно розширюються функції вчителя, зростає їхня роль в освітньо-виховній діяльності. У міжнародних правових актах, документах міжнародних організацій глобального характеру (ЮНЕСКО, Ради Європи, Організації міжнародного співробітництва і розвитку, Міжнародної організації праці тощо) учителі ХХІ століття проголошуються носіями суспільних змін.

Якісна підготовка майбутнього вчителя набуває першорядного значення в умовах інтеграції України до європейської і світової спільноти, розширення ділових, професійних і культурних зв'язків нашої держави зі зарубіжними країнами, тому нове

*© Грицик Н. В.